

»Čebele te res osvojijo s svojo vrhunsko organizacijo.«

Slavko Šiško je ekološki čebelar na Raki. Je član čebelarских društev Kostanjevica na Krki in Raka. Čebelariti je začel leta 1987, s 17 leti, ko mu je zdaj že pokojna čebelarka Slava Račič dala prvi roj, drugega je našel sam, tretjega pa je dobil od čebelarja Tineta Vodopivca. Čebele so ga vedno navdihovale, in to ga je spodbudilo k študiju veterine.

Mara Golob Meserko (mara.golobmeserko@czs.si)

Foto: Mara Golob Meserko

Ste že od začetka ekološki čebelar ali ste se za to odločili kasneje?

Ne, ekološki čebelar sem postal leta 2012.

Je bilo pri prehodu na ekološki način čebelarjenja kaj takega, kar vam je predstavljalo težavo?

V bistvu ne, saj sem ves čas že čebelaril na ekološki način. Vedno sem se izogibal tistih trdih strupov, ki so bili včasih na trgu, neznanih palčk in podobno. Tako da je bil prehod zgolj formalnost. Če sem že tako ali tako čebelaril na tak način, zakaj potem ne bi imel tudi uradnega potrčila, kar pa je tudi z vidika trženja potem boljše.

Vidite v ekološkem čebelarjenju prednost in bi ta način priporočili tudi drugim konvencionalnim čebelarjem?

Sam tudi drugače, kar se tiče samooskrbe, delam zelo ekološko. To se mi zdi tudi edina prihodnost za človeštvo. Predvsem, da se obnašamo naravnim zakonom primerno. Seveda, da se velikih populacij ne bo nikoli dalo nahraniti brez konvencionalne proizvodnje hrane, ampak tisti, ki damo malo več na svoje zdravje in pa na počutje živali, pa vemo, da je zagotovo prijaznejši ekološki način. Prihodnost vidim v ekološkem čebelarjenju.

Foto: Mara Colob Meserko

Dodatni pogoji, ki jih postavlja ekološko čebelarjenje, so čisto samoumevni, jasno, da se tega držimo in niso nobena težava.

Na kakšen način zatirate varoje?

Zdravljenje izvajam takrat, ko je res nujno. Proti varozji že vrsto let, v času kostanjeve paše, uporabljam izolacijo matice na sat ali dva. Se pravi, da omejim zalego, da se potem do točenja vsa ta zalega poleže, po točenju pa oblikujem iz primernih satov gnezdo, izpustim matico in uporabim zdravilo na osnovi oksalne kisline, da jih popršim. To je za poletno zdravljenje. Vse tiste sate, ki ostanejo od zalege, uporabim za oblikovanje rezervnih družin in jih obvezno dam na neko drugo lokacijo. Če je zalege malo, pa sate preprosto zamrznem in potem vrnem čebelam, da jih očistijo. Zamrzovanje se mi zdi še najnaravnejši način ubijanja varoj. Tam dva, tri dni v zamrzovalniku ne bo nobena varoja preživela v pokriti zalegi. Ta način uporabljam tudi jeseni, za zimsko zdravljenje. Tega izvedem zelo zgodaj, tam konec

oktobra, začetek novembra, k čemur pripomore tudi lokacija čebelnjaka, ki je obrnjen na zahod. Z leti se mi je potrdilo, da matice praviloma prej nehajo zalegati, tako da imam nekje do konca oktobra v panju samo še kak sat z malo pokrite zalege. In takrat tisti sat vzamem ven, dam v zamrzovalnik, oblikujem gnezdo in hkrati ocenim zalogo hrane, krajne polnejše sate premaknem bolj v sredino, hkrati pa gnezdo zmanjšam na največ osem satov. To za zimo zadostuje. Tako se izognem praznim satom in družino prisilim, da oblikuje gručo na dovolj polnem satju s hrano, tako da ni nobenih težav s preživljanjem zime.

Katere pridelke pridelate?

Če so leta ugodna, spomladi pridelam cvetlični med. Z močnimi družinami pred preostalim cvetenjem skušam pridobiti med divje češnje. Ta med je zares tak butični, predvsem zaradi butične količine. Potem pridelam tudi lipov in kostanjev med. Na drugi lokaciji na Raki pa še akacijev med.

Pridelam tudi cvetni prah in propolis. Včasih sem sicer prah več smukal, vendar zdaj z vidika cene in pa tudi časa smukam bolj za lastne potrebe in nekaj malega zamrznem za določene stranke, ki ga iščejo. Tudi vosek pridelam le za lastne potrebe, za satnice. Vosek dam v predelavo podjetju, kjer je zagotovljena ekološka linija.

Kdo so odjemalci vaših pridelkov, medu?

Med prodam večinoma doma. Zadnje leto so precej medu kupovali javni zavodi iz Celja in Sevnice. Je pa tako, da ljudje, ki so zadovoljni s pridelkom, tega priporočajo tudi drugim, in tako se potem ta mreža širi. Seveda bi se dalo še več narediti na trženju, ampak sem omejen s časom. Imamo svojo označbo oz. grafično podobo in spletno stran, ki dodatno pripomore k prepoznavnosti vsaj na daljši rok. Zdi se mi pomembno, da je izdelek prepoznaven tudi na zunaj, da se potem kupci lažje orientirajo.

Kaj menite o shemah kakovosti?

Menim, da je prav, da so tisti podatki, ki so predpisani, tudi navedeni na medu. Pomembno se mi zdi, da se označi zares to, kar je, da ni dvoumnih označb, sploh kar se tiče porekla medu. Predvsem pri opredelitvi medu iz EU in izven, ta označba praktično ne pomeni nič in je čisto zavajanje kupca.

Kako se kot ekološki čebelar počutite ob izjavah o ponarejenem medu na trgu?

Te konkurence se seveda ne bojim, se mi pa zdi problematično, da se to sploh ponudi potrošniku. Poskusi ponaredb vedno so in vedno bodo. To so goljufije, ki se ne spodobijo. Kupec ob nakupu pričakuje, da je artikel tak, kot na embalaži piše, da je.